روزنه

حسین مرعشی:

حضور راست‌گراها در کابینه منطقی نیست

● سیدحسین مرعشی در بازدید از سایت خبرآنلاین به سؤالات الهه محمدی پاسخ داده که اهم آن را در پی می‌خوانید:

*ما شورای نگهبان را می‌شناختیم و مخالفت با آقای روحانی را هم درک می‌کردیم که چقدر اختلافات عده‌ای با روحانی عمیق است؛ همان‌طور که الان هم می‌بینیم که درحالی‌که با ۲۴ میلیون رأی رئیس‌جمهور شده است، چه کارهایی با او می‌کنند. ما این موضوعات را درک می‌کردیم و هیچ بعید نمی‌دانستیم که شورای نگهبان او را رد صلاحیت کند. به نظر من اگر احمدی‌نژاد کاندیدا نشده بود و قرار نبود او رد صلاحیت شود و شاید اگر می‌دانستند روحانی این مقدار رأی دارد کار دیگری می‌کردند. حرف ما این بود که ما به عنوان یک جناح سیاسی نمی‌توانیم وارد یک کوچه بن‌بست شویم. روحانی به عنوان یک شخص می‌توانست این کار را بکند اما ما یک عقبه با ۱۷ میلیون رأی داشتیم و نمی‌توانستیم با انتخابات و نظام قهر کنیم.

*جهانگیری یک فرد از اجتماع اصلاح‌طلبان است. او هیچ‌گاه کاری خلاف جمع اصلاح‌طلبان انجام نمی‌دهد. اگر جمع اصلاح‌طلبان از او بخواهند که برای سال ۱۴۰۰ وارد انتخابات شود، او هم درباره آن فکر خواهد کرد.

* این اختلافات سیاسی که وجود دارد، اختلافاتی عرفی و طبیعی است. بالاخره یک نفر رأی می‌آورد و یکی رأی نمی‌آورد. ما باید مسائل جامعه را همان‌طور که هست ببینیم، هیچ جنگ آتشینی خوشبختانه در ایران وجود ندارد و همه زیر نظر رهبری رقابت‌های سیاسی خودشان را انجام می‌دهند. اگر روزی هم خطری کشور را تهدید کند، همه این اختلافات کنار می‌رود و همه علیه دشمن خارجی متحد می‌شوند. امروز دشمن اصلی ما جهل، فقر و فساد است.

*از چه زمانی تا به حال حرکت شورایی استبدادی محسوب می‌شود؟! این سه نفر (رهامی، منتجب‌نیا و هادی خامنه‌ای) چون در جلسات شورا شرکت نمی‌کنند نمی‌توانند درباره شورایی که عده زیادی آن را درست کرده‌اند، اظهارنظر کنند. آنها می‌توانند شورای دیگری درست کنند و آن وقت بگویند که این شورا بهتر از شورای‌عالی اصلاح‌طلبان است. جمعی از اشخاص و احزاب با یکدیگر توافق کرده‌اند و شورای‌عالی را تشکیل داده‌اند و این شورا اعتمادی را میان مردم ایجاد کرده است. کسی که آقایان منتجب‌نیا، رهامی و سیدهادی خامنه‌ای را منع نکرده است که شورای دومی درست کنند. وقتی آنها راضی نمی‌شوند که در جلسات شورای‌عالی اصلاح‌طلبان شرکت کنند، باید چه کار کرد؟

*ما چه ابزاری برای دیکتاتوری داریم؟ آیا در اختیار داشتن افکار عمومی دیکتاتوری است؟! دیکتاتوری در جایی اتفاق می‌افتد که ما یک قدرت قاهره‌ای را اعمال کنیم. آقای خاتمی الان علیه آقای فومنی چه کار کرده است؟ آقای عارف در مقابل لیست‌های متعددی که در زمان انتخابات منتشر شد کاری کرد؟ شورای‌عالی چیزی گفت؟ ما لیست دادیم آنها هم لیست دادند و در نهایت لیست شوراهای ما پیروز شد. کجای این حرکت استبدادی است؟! اگر آنها معتقدند که ما مستبد هستیم، پس یک شورای دیگر تشکیل دهند و ببینند در میان مردم چقدر طرفدار دارند. اما آنها نمی‌توانند به ما بگویند که شما شورای‌عالی را منحل کنید.

*آقای ظریف که مشکلی برای حضور در کابینه دوازدهم ندارند و امیدوارم که آقای زنگنه هم راضی شوند و در کابینه دوازدهم باقی بمانند. من فکر می‌کنم اگر روحانی هرکسی را پیدا کند که بتواند بهتر از وزرای قبلی عمل کند، نباید در تغییر وزرا تعلل کند. چون کابینه جای برجستگان کشور است.

*به نظر من اصولگرایان باید در مجلس شورای اسلامی و در شوراهای شهر و روستا حضور داشته باشند اما حضور آنها در کابینه منطقی نیست. در دنیا اقلیت حذف نمی‌شود. مثلا در ایرلند، اقلیت سیاسی دیوان محاسبات را در دست می‌گیرد؛ یعنی اکثریت حکومت می‌کند و اقلیت نظارت می‌کند. در واقع همیشه اقلیت ناظر بر اکثریت است. اما هیچ جای دنیا این‌گونه نیست که اقلیت وارد کابینه شود. مگر اینکه مثلا بین اصلاح‌طلبان و اصولگرایان ائتلافی شکل گرفته باشد. مثل ائتلافی که بین اصلاح‌طلبان و حزب اعتدال و توسعه درحال‌حاضر وجود دارد. اما وقتی هیچ ائتلافی بین اصلاح‌طلبان و اصولگرایان وجود ندارد، حضور راست‌گراها در کابینه منطقی نیست.

پاسخ رئیس شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه به اتهامات

دنبال هاشمی‌زدایی نیستیم

شرق: رئیس شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه از خود و عملکردش دفاع کرده و به همه اتهامات اخیر پاسخ داده است؛ از حواشی استعفای امامان جمعه با گرایش نزدیک به دولت تا جناحی‌بودن تریبون نماز جمعه. در ماجرای استعفای امام‌جمعه کرمان، حجت‌الاسلام تقوی در مظان اتهام بود که با فشار نزدیکان آیت‌الله مصباح یا جبهه پایداری، برای کناررفتن آیت‌الله جعفری رایزنی کرده است. او در دفاع از خود گفته است: «یک طراحی وجود دارد که همه سازمان‌ها و نهادهای متعلق به رهبری، مورد هجمه قرار بگیرند. اینها طبیعی نیست».

حجت‌الاسلام تقوی که درعین‌حال قائم‌مقام جامعه روحانیت مبارز هم هست، در نشستی خبری، درباره حواشی پیرامون استعفای امام‌جمعه کرمان گفته است: «آقای جعفری یک شخصیت محترم، مخلص و انقلابی است که از ابتدای انقلاب امام‌جمعه بوده و ۸۶ سال دارد. گاهی اوقات کهولت سن خطبه‌خوانی و سفر به شهرها را مشکل می‌کند. آقای جعفری استعفا داد و به من گفت به رهبری بگویید من به خاطر کهولت سن استعفا می‌دهم». او گفته است: «گفتند تقوی به اینها فشار آورده و دارد هاشمی‌زدایی می‌کند و می‌خواهد طرفداران مصباح را بیاورد. نمایندگان ولی فقیه برای شخص رهبری است؛ بودن یا نبودن اینها بر عهده رهبری است و ما نمی‌توانیم دخالت کنیم. آقای شبستری که امام‌جمعه تبریز بود و به‌تازگی کنار رفت، آیا هاشمی‌زدایی بود؟ اینها مسائل معمولی است». آیت‌الله جعفری هم در خطبه‌های نمازجمعه اخیر خود گفته بود در کار من هیچ‌وقت هیچ اجبار و اکراهی نبوده و نیست. گفته بود به علت کسالت و کهولت سن از این سمت کناره‌گیری می‌کند؛ اما فرزند او در گفت‌وگو با ایلنا از برخی فشارها برای کناررفتن پدر خبر داده و ماجرای کهولت سن و بیماری پدر را تکذیب کرده بود. همچنین برخی چهره‌های سیاسی، از جمله استاندار کرمان، حجتی‌کرمانی، محمود دعایی و اسحاق جهانگیری برای ابقای امام‌جمعه تلاش کردند، نامه نوشتند و خواستار انصراف او از این تصمیم شدند؛ اما آن‌طور که خود امام‌جمعه گفته است، او بر تصمیمش مبنی بر ترک صندلی امامت جمعه مصر است و نامه استعفایش را هم به مقام معظم رهبری نوشته است. البته تا هفته پیش، هنوز خبری مبنی بر موافقت با استعفای او اعلام نشده بود. چند روز بعد از اعلام خبر استعفای امام‌جمعه کرمان، امام‌جمعه بیرجند هم در هفته جاری استعفا داد. گفته می‌شود در جریان اعتراض برخی جریان‌ها به استاندار بیرجند، او جزء حامیان استاندار بوده است.

اعلام برائت

تقوی در پاسخ به اتهام نقش شورای سیاست‌گذاری در حذف و اضافه‌شدن ائمه جمعه، گفته است: «انتخاب نمایندگان ولی فقیه برای شخص رهبری است؛ بودن یا نبودن اینها، بر عهده رهبری است و ما نمی‌توانیم دخالت کنیم و ائمه جمعه نیز حقوق‌بگیر نیستند؛ بلکه شهریه طلبگی دریافت می‌کنند. نمازجمعه تریبون نظام و متعلق به حاکمیت است و متولی اصلی آن امام معصوم است؛ اما در زمان غیبت، ولی فقیه که زمام امور را در دست دارد، متولی نمازجمعه است». تقوی گفته است: «اعضای شورای سیاست‌گذاری از سوی رهبری انتخاب می‌شوند و عزل و انتخاب آنها در شورا بررسی می‌شود. این ائمه جمعه حقوق‌بگیر نیستند؛ اینها شهریه طلبگی دارند؛ شهریه‌ای که طلاب در حوزه می‌گرفتند، قطع می‌شود به خاطر همین شهریه‌ای از سوی رهبری در حدود ۲۰۰ هزار تومان به اینها تعلق می‌گیرد. امامان جمعه مدیران بخش قند و شکر و برق و آموزش‌وپرورش نیستند. روحانی متعلق به مردم است. بخشی از امکانات اینها مردمی است. برخی ائمه جمعه استاد دانشگاه یا حوزه هستند یا برای مسجدی نماز می‌خوانند و چون آن مسجد موقوفی است، سازمان اوقاف به آن امام‌جمعه کمکی می‌کند».

چه کسی امام‌جمعه می‌شود

تقوی با اشاره به شرایط گزینش ائمه جمعه، گفته است: «ما اصلا گرایش‌های حزبی را در این زمینه دخالت نمی‌دهیم؛ اما امام‌جمعه باید طرفدار سیاست‌های نظام و علاقه‌مند به رهبری باشد. اینکه یک نفر بگوید اصل ولایت فقیه را قبول ندارم، ما اینها را گزینش نمی‌کنیم. کسی که می‌خواهد گزینش شود، باید طرفدار خط امام و رهبری باشد و جزء حامیان استاندار بوده است. نمازجمعه باید طرفدار خط امام و رهبری باشد. اینکه یک نفر بگوید اصل ولایت فقیه را قبول ندارم، ما اینها را گزینش نمی‌کنیم. کسی که می‌خواهد گزینش شود، باید طرفدار خط امام و رهبری باشد. نیروهای ما به‌عنوان امام‌جمعه در حوزه‌های علمیه تربیت می‌شوند که سن اینها باید بالای ۲۵ و حدود ۳۰ باشد، متأهل باشند، باید دو سال درس خارج را رفته باشند که یعنی اگر بخواهم به صورت دانشگاهی سخن بگویم، باید فوق‌لیسانس داشته و در آستانه ورود به دکترا باشند. مدارک اینها از حوزه‌های علمیه گرفته می‌شود. علاوه بر این، یک امتحان ورودی دارند. استعلامات مختلف و تحقیقات میدانی انجام می‌شود و پرونده که آماده شد، به من تحویل می‌دهند و بعد از بررسی در شورای سیاست‌گذاری، اعلام می‌کنیم امام‌جمعه به کدام نقطه از کشور برود».

نکته

امام‌جمعه باید طرفدار سیاست‌های نظام و علاقه‌مند به رهبری باشد. اینکه یک نفر بگوید اصل ولایت فقیه را قبول ندارم، ما اینها را گزینش نمی‌کنیم. کسی که می‌خواهد گزینش شود، باید طرفدار خط امام و رهبری باشد

ائمه جمعه باید چه بگویند

آخرین باری که از تریبون نمازجمعه سخنان متفاوتی شنیده شد، به آخرین حضور هاشمی‌رفسنجانی در سال ۸۸ بازمی‌گردد. جریان‌های سیاسی غیراصولگرا، به‌ویژه اصلاح‌طلبان، در این سال‌ها همواره منتقد و معترض آنچه بوده‌اند که گاهی از تریبون نمازجمعه منتشر می‌شود؛ چه از سوی خطبا چه سخنرانان پیش از خطبه‌ها. آخرین نمونه آن، ماجرای میثم مطیعی بود که اعتراضات زیادی به دنبال داشت. اصولا چهره‌های اصلاح‌طلب هیچ‌وقت جایگاهی در سخنرانی‌های پیش از خطبه‌های نمازجمعه نداشته‌اند. همچنین درحالی‌که ائمه جمعه در دولت احمدی‌نژاد، به‌ویژه دولت نخست او، حامی دولت بودند؛ در این چهار سال دولت روحانی، اصولا تریبون نمازجمعه به فضایی برای نقد و حتی گاهی تخریب دولت منتخب مردم بدل شده است. تریبون نمازجمعه، به‌ویژه شهرهای بزرگ، معمولا جایی است که سخنان روحانی نقد می‌شود و گاه انتقادهای تندوتیزی هم نثار رئیس‌جمهوری می‌شود. اگرچه هرازگاهی در این میان، برخی ائمه جمعه شهرهای کوچک‌تر از بدل‌شدن تریبون نمازجمعه به محفلی برای اعلام موضع جناحی، انتقاد کرده‌اند؛ اما شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه به‌ویژه حجت‌الاسلام تقوی، همواره مدافع عملکرد خود و منکر عملکرد جناحی این تریبون بوده است. او مدعی است همواره مواضع نظام از این تریبون بیان می‌شود. درباره سخنرانان پیش از خطبه‌ها، به‌ویژه در ماجرای میثم مطیعی، هم مدعی شده بود ماجرا به ستاد اقامه نماز مرتبط است نه شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه. رئیس ستاد اقامه نماز هم در نهایت گفته بود سخنرانان متن سخنان خود را با کسی چک نمی‌کنند و ستاد اقامه نماز هم چنین درخواستی از آنها ندارد. بااین‌حال، تقوی در همین نشست خبری گفته است: «بر اساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی، مواضع نظام از سوی رهبری اعلام می‌شود. یکی از این مواضع، استکبارستیزی است؛ امام‌جمعه نمی‌تواند از این موضع تخطی کند. ما بر اساس دریافت‌های خود از اسلام، ائمه، امام و رهبری نمی‌توانیم با مستکبران سر سازش داشته باشیم. هر مسئولی که بخواهد سازش کند، از مدار خارج شده است. موضع دیگر نظام، ضداشرافی‌گری است؛ اگر اشرافی‌گری تبدیل به فرهنگ شود، به صورت موریانه بنیان‌های نظام را پوک و پوچ می‌کند. ما در شورای سیاست‌گذاری، سعی می‌کنیم ائمه جمعه بنا بر منطق، اشرافی‌گری را نقد کنند». او درباره موضع ائمه جمعه نسبت به حج هم گفته است: «ممکن است در موضع حج ائمه جمعه به سازمان حج هشدار بدهند که مبادا حجاج ما تحقیر شوند. این به معنی زیرسؤال‌بردن برادران ما در سازمان حج نیست. نظام تصمیم گرفته از ایران حاجی ارسال شود و ما هم مدافع سیاست‌های نظام هستیم».

تقوی گفته است: «یک مطلب خلاف واقعی را در فضای مجازی ایجاد می‌کنند که حالا ما باید بیاییم از خود دفاع کنیم. مثلا می‌گویند چرا در سال حمایت از تولید ملی، باید برای حج چنین پولی خرج کنیم؟ اما وقتی سالی هفت میلیون به آنتالیا و دوبی می‌روند، یک نفر نمی‌گوید که این پول‌ها کجا می‌رود؛ حالا وقتی یک پیرمرد یا پیرزنی می‌خواهد واجب خود را به‌جا بیاورد، بحث فقرا و مستضعفان گل می‌کند».

نگاه

مخاطرات آسیب به اعتماد عمومی

روح‌الله وکیلی*

● جامعه‌شناسان بر این باورند که اعتماد عمومی به عنوان مبنایی برای نظم اجتماعی و یکی از ارزشمندترین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی به شمار می‌رود. چنانچه گفتار و رفتار متولیان امور به نحوی باشد که موجبات سلب اعتماد جامعه نسبت به قشری از قشرهای مطرح جامعه را موجب شود، به اعتماد اجتماعی به عنوان یکی از معیارهای اعتماد عمومی، لطمه وارد شده است. وقتی در رسانه‌های عمومی گزاره‌ای را بدون واکاوی و تعیین مصداق به خورد جامعه می‌دهیم، در حال ترسیم چه جامعه‌ای هستیم؟ زمانی که در رسانه عمومی که امکان دریافت آن در همه‌جا و بدون هیچ مرزی فراهم است، از ناحیه احدی از متولیان امور گفته می‌شود وکیل دادگستری موجبات تطویل دادرسی را فراهم می‌کند، یا وکلا به موکل دروغ القا می‌کنند؛ آیا به دست خود چهره‌ای کریه و زشت از جامعه خود ترسیم نمی‌کنیم؟ هیچ‌کس منکر اطلاع‌رسانی نیست، وظیفه سخنگو نیز اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشیدن است؛ اما چگونه؟ آگاهی یعنی اطلاع‌داشتن از امور واقعی. امور انتزاعی و کلی و تعیین‌نکردن مصداق و کلی‌گویی را نمی‌توان اطلاع‌رسانی نامید، به‌ویژه اینکه قشر محترمی در جامعه، طرف خطاب قرار گیرد. مضافا تخلفی از افراد یک قشر را نمی‌توان به کل افراد آن تعمیم داد. فراهم‌شدن موجبات تطویل دادرسی و القای دروغ - با فرض صحت از ناحیه تعدادی معدود - پدیده‌ای زشت و خلاف قانون است؛ اما ارتکاب آن هرچند از ناحیه افرادی از جامعه وکلا را به‌هیچ‌وجه نمی‌توان به کل این جامعه تعمیم داد. اگر مقصود مسئول سخنگو از بیان این مطلب، اصلاح امور است؛ اما سونامی اتهام‌زنی دیر یا زود دامن همگان را خواهد گرفت؛ زیرا سعادت، میوه اعتماد عمومی است. پس با دست خودمان سعادت را از صفحه زندگی اجتماعی خود حذف نکرده و به اعتماد عمومی ضربه وارد نکنیم؛ زیرا زمانی که میزان اعتماد به مسئولان پایین آید، بر اعتماد و انضباط اجتماعی تأثیری مستقیم خواهد گذاشت و نتیجه آن آسیب به اعتماد عمومی است.

*** وکیل دادگستری و نماینده شورای اجرائی کانون وکلای دادگستری کرمانشاه در اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران**

انذارهای تاجیک به اصلاح‌طلبان

نیاز داریم به همین بزرگی که مردم عمل کردند، به آنها پاسخ دهیم

محمدرضا تاجیک در گفت‌وگو با سایت جماران درباره تحولاتی که در جریان اصولگرایی در حال رخ‌دادن است، سخن گفته و البته توصیه‌هایی را هم به دولت، اعضای شورای شهر و اصلاح‌طلبان داشته است که اهم آن را در پی می‌خوانید. این گفت‌وگو را روزبه علمداری انجام داده است.

*اصولگرایان نیازمند این هستند که در اولین گام، به همان دال‌های قدیم، معانی جدید ببخشند و تلاش کنند همان ظرف مفهومی قدیم را با مظروف جدید پر کنند تا با شرایط، ذائقه، روح و روان و نظام دانایی و صدقی جامعه ما و تاریخ اکنون ما رابطه برقرار کند.

*در دومین گام، ممکن است نیازمند به این باشند که دقایق جدیدی را وارد ساحت گفتمانی خودشان کنند؛ بالاخره با نگاهی که به دین خواهند داشت و تفسیری که از دین خواهند کرد، ممکن است همان دقایق جدید و بی‌بدیل را از درون دین استخراج کنند.

*در سومین گام، شاید نیازمند به دیالوگ با سایر گفتمان‌ها باشند. در این دیالوگ، یک نوع تهاتر گفتمانی و بده‌وبستان معانی هم صورت می‌گیرد. بنابراین، علاوه بر اینکه زبان خوبی هستند، باید گوش خوبی هم باشند.

*اگر گفتمان شما اجازه ندهد، پوسته و اصولی که گفتمان خود را بر آن اصول بنیان گذاشتی اجازه ندهد که از یک کار تبلیغاتی مثل تتلو استفاده کنید، این امر بزرگ‌ترین خطای استراتژیک می‌شود و روی پیشانی گفتمان شما می‌خورد.

*وقتی که از سیاست اخلاقی صحبت می‌کنید؛ یعنی گفتمان شما منادی اخلاق است و فریاد برمی‌آورید که در قاموس من، هدف وسیله را توجیه نمی‌کند و برای پیروزشدن به هر حشیشی متوسل نمی‌شوم و رقیبم را بی‌آبرو نمی‌کنم تا عمارت خودم را در ویرانی شخصیت و حیثیت رقیب، بنا کنم. اما در عمل این کار را می‌کنید و وقتی که فضا فراهم می‌شود، شناگر ماهری هستید و بسیار غیراخلاقی‌تر از رقیب برخورد می‌کنید و حتی اخلاق، دین و ارزش‌ها را ابزاری استفاده می‌کنید.

*اینجا باید دید چرا دوستان اصولگرا وارد چنین ورطه و چاله‌ای می‌شوند که بیرون‌آمدن از آن، تقریبا غیرممکن است. بنابراین فرض من این است که اصولگرایان از خود شکست خوردند و رقیب اصلی آنها، خودشان بودند. طبیعتا این مشکل اصلی اصولگرایان است و باید تکلیف خودشان را مشخص کنند و جایی نشان دهند در مقابل آن دگر غیراخلاقی، غیرارزشی و غیردینی که برای مردم ترسیم می‌کنند تا خود را در تقابل با او و در حذف او معرفی کنند و یک خود اخلاقی، ارزشی و دینی را جلوه دهند، چگونه در جایی که باید مشق و انشایی بنویسند و امتحانی پس دهند، امتحانشان را واژگونه پس می‌دهند؟

*فکر می‌کنم دلیل این تنوع و تطور تاریخ، این باشد که متکی به منابع و مناصب قدرت در ساختار قدرت بودند و تا الان خودشان را از تحول بی‌نیاز می‌دیدند. اما امروز می‌بینند که لاجرم باید در دموکراسی حضور پیدا کنند تا حذف نشوند.

*چیزی که به‌عنوان یک اصلاح‌طلب یا یک شهروند از دولت کنونی توقع دارم، این است که اکنون زمان پاسخ‌گویی مناسب و درخور به این اعتماد مردم است. اولین انتظار افرادی مثل من، این است که رئیس جمهوری تلاشی داشته باشند و برنامه‌ریزی و سیاستی داشته باشند و تغییراتی در ساختار دولت، مدیران دولتی و رویکرد، سیاست‌ها و تدبیرها داشته باشند تا چهار سال آتی که ما به صورت سنتی شیفت گفتمانی و شیفت دولت داریم، این اتفاق نیفتد.

*دولت کنونی باید تلاش کند موفق شود و این امکان ندارد مگر اینکه تغییر ساختاری بزرگی دهد و بسیاری از مدیران سنگین‌پای بی‌طراوت کنونی را تغییر دهد و در رویکردهای متصلبی که در عرصه‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی پاسخ نداده، تغییر ایجاد کند و با شادابی و توان افزون‌تری وارد صحنه شود و به نیازهای مردم پاسخ دهد.

*طبیعتا از دولت کنونی به‌عنوان یک شهروند انتظار دارم نگاه‌ها را محدود به مسائل اقتصادی نکند و در عرصه سیاست به‌ویژه سیاست داخلی، پاسخ‌گو باشد و در عرصه محدودیت‌هایی که برای برخی از شخصیت‌های ما وجود دارد، فعال باشد و رسالت خودش را انجام دهد. البته من بعید می‌دانم دولت کنونی خودش را درگیر جدی این‌گونه مسائل کند و یک اراده جدی به کار گیرد که این مشکل را مرتفع کند. طبیعتا محلی برای لیزخوردن و عبورکردن از این مسیر هم وجود دارد و بالاخره این عرصه بازیگری و اقتدار تنها برای دولت نیست و نهادهای دیگر هم در این عرصه، بازیگری و نقش‌آفرینی دارند و اینکه دولت بتواند کاملا اراده خودش را حاکم کند، نیست.

*شاید ایشان (روحانی) بهترین دفاع را حمله می‌دانند و احساس می‌کنند اگر با صراحت، تیزی و شجاعت پاسخ‌گو نباشند، باید منتظر هجمه‌های شالوده‌شکن بیشتری نسبت به خودشان و دولت باشند و شاید احساس می‌کنند که این نوع کنش کلامی، بیشتر در افکار عمومی ما تأثیر می‌گذارد و بیشتر می‌تواند تخریب رقیب را خنثی کند.

ادامه در صفحه ۱۹